
Nytt om navn

ROALD E. STRANDJORD

JON ARNE SØREIDE

PER BERGSJØ

Snarøya

Alf Thorvald Tysvær

Overlege dr.med. Alf Thorvald Tysvær døde fredfullt i sitt hjem, etter lang tids sykdom. Han som hadde viet sitt yrkesaktive liv til å hjelpe mennesker med hjernesykdommer og hjerneskader, fikk selv en hjernesykdom av verste slag. For ham var ingen kurativ behandling mulig.

Alf Thorvald Tysvær ble født 28. november 1937, som den yngste av sju barn. Usikker på sitt fremtidige yrkesvalg, tok han først eksamen artium 25 år gammel, etter å ha prøvd seg både som snekker og som sjømann i utenriksfart. Særdeles gode evner og karakterer, åpnet veien til medisinstudiet ved Universitetet i Bergen, hvor han ble cand.med. i 1968. Etter kirurgisk utdanning ved Sentralsjukehuset i Rogaland og nevrokirurgisk tjeneste ved Rikshospitalet, ble han spesialist i nevrokirurgi i 1977, og generell kirurgi i

1979. Han var derfor særdeles godt kvalifisert for sin gjerning som nevrokirurg ved Sentralsjukehuset, hvor han, som den første i sykehusets historie, ble seksjonsoverlege ved den nyopprettede seksjonen i nevrokirurgi.

Som den eneste ved sykehuset med en slik kompetanse, ble hans arbeidsoppgaver mange og utfordrende. Han fikk en avtale med sykehuset som innebar en kontinuerlig vaktbelastning. Han kunne bli tilkalt til alle døgnets tider hvor enn han måtte befinne seg; hjemme, på laksefiske i Figgjo, på hytta på Sørlandet, eller under besøk på hjemstedet i Tysvær. Særlig kom en slik service de mange nakke- og hodeskadede til gode, det være seg etter trafikkulykker eller ulykker av annet slag. Han regnet ikke sin behandling som avsluttet når operasjonen var utført, men fulgte opp hver enkelt pasient, også i rehabiliteringsfasen, selv om den kunne vare lenge.

Han holdt seg faglig oppdatert ved lesing av tidsskrifter, deltakelse på kongresser og studiebesøk blant annet til USA, Canada, Tyskland og Østerrike. Som særinteresse innen sitt fag var han opptatt av skader hos idrettsutøvere. I mange år hadde han på uforståelig vis overskudd til egen forskning innen feltet idrettsskader, og i 1990 disputerte han for den medisinske doktorgrad ved Universitetet i Oslo på avhandlingen *Injuries of the brain and cervical spine in association football (soccer)*.

Alf Thorvald Tysvær var en dyktig kirurg og et rikt utstyrt menneske. Han kunne nok være sta og påståelig, men alltid uhøytidelig i sin væremåte, systematisk og profesjonell i utførelsen av sitt fag, og med en uvanlig grad av arbeidsevne og engasjement. Han klarte likevel å være en omsorgsfull og engasjert ektemann og far, og familiens ve og vel var hans høyeste prioritet. For mange i naboskapet ble han betraktet som huslegen.

Han fikk dessverre ikke den pensjonisttilværelsen han hadde gledet seg til. Særlig hadde han sett frem til å kunne perfeksjonere seg i tegning og maling og sine mange hobbyer ellers, som friluftsliv, jakt, fiske og litteratur.

Bisettelsen fant sted 7. mai fra et fullsatt Tjensvoll kapell. Vi fikk overvære en vakker, varm og personlig seremoni. Fire døtre takket sin far for det han hadde vært for dem. Det var mange gode minneord fra nær slekt, venner og kolleger.

Vi har mistet en særpreget venn og medarbeider. Det er vår oppgave å ta vare på hans minne og alt det han stod for, i respekt og ærbødighet.

Helge Bentzen

Helge Bentzen døde 20. april 2001, 81 år gammel. Han satte sin ære i å beherske hele fagfeltet kvinnesykdommer og fødselshjelp. Han sa med et glimt i øyet at mens en kirurg kunne tillate seg å opptre røft, måtte gynekologen være en gentleman. Det var det han var, en gentleman i all sin ferd. Han hadde noe å slekte på: Faren, Fredrik Bentzen, var gynekolog i Oslo og farfaren, Gotfred Bentzen, stadsfysikus i Kristiania.

Helge var blant de 650 studentene ved Universitetet i Oslo som ble arrestert og sendt til konsentrasjonsleiren Buchenwald i Tyskland i oktober 1943. Etter embetseksamen i 1947 sørget han for å skaffe seg en solid spesialistutdanning, med tjeneste ved en rekke sentrale kirurgiske og gynekologiske avdelinger. Mens man i dag stort sett lærer sitt fag ved ett sted, var det den gang nødvendig å flytte fra sted til sted. Helge Bentzen var i Lillehammer, Fredrikstad, Tønsberg, Bergen og flere avdelinger i Oslo, med et opphold i Chicago i 1951. Etter et par år som overlege i Drammen kom han til Det Norske Radiumhospitalet, der han hadde fast stilling ved gynekologisk avdeling i 22 år, i en tid da avdelingen fikk ry som en av de beste i verden. Etter oppnådd pensjonsalder i 1990 hadde han privat praksis i Oslo inntil for et par år siden.

Helge Bentzen var medlem av en arbeidsgruppe i Europarådet i Strasbourg 1972–74 for vurdering av masseundersøkelser. Deretter ble han leder av et utvalg oppnevnt av helsedirektøren som utredet cytologisk prøvetaking i Norge. Det ble på den tiden tatt 300 000 vaginalcytologiske prøver i året, uten noen systematikk, mens både Finland og Sverige hadde vel gjennomtenkte programmer. Bentzen-utvalget foreslo undersøkelse av alle kvinner mellom 20 og 69 år med tre års intervaller. Anbefalingen ble ikke tatt til følge. Prøvetallet steg fortsatt ukontrollert, og først ti år senere ble det vedtatt å gjennomføre kontrollert masseundersøkelse, etter en ny utredning.

Han var en god lege for sine pasienter. Blant venner og kolleger var han en gledesspreder. Vi vil huske hans lune humor, anekdotene og aforismene, men som en mann av den gamle skole, kjente han også reglene for god tone. Da Oslo gynekologiske forening hadde julemøte i Oslo Militære Samfunn for et halvt år siden, var det Helge som bad forsamlingen reise seg og utbringe Kong Harald Vs skål.

Helge ble ikke forskånet for tunge slag i livet. Hans første kone Anne døde i 1975 og datteren Anne i 1995. Disse tapene preget ham i de senere år, men han klarte også å se de lyse sidene i livet. Datteren Beate og hans andre kone Kari, to svigersønner og fire barnebarn gav inspirasjon.

Publisert: 20. juni 2001. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. februar 2026.